

§4 Verksamhetsberättelse 2020 för kulturförvaltningen

Dnr 1.1/4011/2020

Beslut

Kulturnämnden beslutar enligt förslag från kulturförvaltningen:

- 1) Nämnden godkänner och överlämnar verksamhetsberättelse 2020 med bilagor till kommunstyrelsen
- 2) Nämnden begär ombudgetering hos kommunstyrelsen med 3,3 mnkr för icke förbrukade medel avseende investeringsprojektet Medborgarhuset
- 3) Nämnden begär ombudgetering hos kommunstyrelsen med 6,6 mnkr för icke förbrukade investeringsmedel avseende Liljevalchs tillbyggnad
- 4) Nämnden förklarar besluten omedelbart justerade

Handlingar i ärendet

Kulturförvaltningens tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från 2021-02-26.

Sammanfattning

Det har under året blivit extra tydligt vilken viktig roll kulturen spelar i samhället. Kulturförvaltningen har snabbt ställt om sin verksamhet för att så långt som möjligt göra den tillgänglig även under de rådande omständigheterna. Kulturutbudet i Stockholm har dock inte varit lika omfattande som under ett vanligt år. Utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendationer och regeringens beslut om begränsningar för folksamlingar är det många kulturaktörer, inklusive förvaltningens egna publika verksamheter och evenemang, som har tvingats att stänga eller ställa in verksamhet under året.

Verksamhetsberättelsen för 2020 visar, som en följd av detta, på stora förändringar i den planerade verksamheten som påverkar måluppfyllelsen inom samtliga av stadens inriktningsmål. Delar av förvaltningens verksamhet har under delar av året helt eller delvis övergått till digital form. Vissa planerade aktiviteter och projekt har behövts flyttas fram till verksamhetsåret 2021. Utifrån de rådande omständigheterna har förvaltningen agerat kraftfullt för att anpassa verksamheten. Detta har ställt stora krav på medarbetarna när det gäller flexibilitet och förändrade arbets sätt. Minskade intäkter under pandemin har dock lett till att kulturförvaltningen inte har kunnat säkerställa en budget i balans.

Kulturförvaltningen har under året, i samarbete med andra nämnder och bolagsstyrelser, färdigställt stadens första kulturstrategiska program. Programmet täcker inte hela det

kulturpolitiska fältet utan är inriktat på områden där stadens förvaltningar och bolag, ofta i samverkan med andra aktörer på en regional, nationell eller internationell nivå, har ett gemensamt ansvar för kulturlivets infrastruktur. Det gäller främst utbildning och akademi, stadsutveckling, lokalförsörjning, kulturella och kreativa näringar samt besöksnäringen. Detta är områden där stadens aktörer kan agera samlat och resursstarkt för att stödja utvecklingen av ett fritt och rikt kulturliv som håller hög kvalitet och är tillgängligt för alla. Programmet är planerat att beslutas i kommunfullmäktige under våren 2021.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden föreslår (se beslutet).

Beslutsgång

Ordförande Jonas Naddebo (C) finner att nämnden beslutar enligt förslag från kulturförvaltningen.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av vice ordförande Torun Boucher m.fl. (V) och Emilia Bjuggren m.fl. (S) enligt följande:

Inledningsvis vill vi understryka det vi redan lyft i ärendet för verksamhetsplanen.

Pandemins effekter har drabbat kultursektorn kraftigt under 2020. Kulturförvaltningen har mött dessa utmaningar på ett beundransvärt sätt och har inom en begränsad ram ställt om stora delar av verksamheten.

Insatserna för att hålla igång verksamheterna på det sätt som varit möjligt har krävt en betydande digital innovationskraft men också ett imponerande praktiskt arbete. Inte minst hos biblioteket som lagt ner stor möda på att klara sitt uppdrag genom lokalanpassningar, bokleveranser, paviljongen i Kungsträdgården, feriearbetande ungdomar och utomhuskultur för såväl äldre som barn.

Dock var situationen för kulturbranschen redan innan pandemin svår. Den grönbå majoriteten har konsekvent prioriterat ned kulturområdet och lagt hårda besparingskrav som resulterat i nedskärningar som drabbat både personal och stadens kulturverksamheter. De personalneddragningar som gjordes på biblioteken under 2019 underlättade inte bemanningen under de utmaningar som 2020 bjöd på. Utmaningarna för personal på kulturskolan, biblioteken och museerna var redan före pandemin stora, och vi är bekymrade över den okommenterade gula indikatorn på området attraktiv arbetsgivare.

Vi vet också att pandemin slår olika hårt mot olika socioekonomiska grupper i samhället. Att till exempel målen om ”Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige” samt ”barn och unga utvecklas med kultur” är helt uppfyllda ställer vi oss frågande till. Även om väldigt imponerande insatser gjorts för att upprätthålla och ställa om verksamhet för barn och unga, vet vi att det är många barn som inte kunnat delta som tidigare.

Många gånger är detta barn i redan utsatta situationer. Flera organisationer såsom Unicef och BRIS vittnar om att barns fritid förändrats i stor utsträckning och att det exempelvis medför ökad oro och nedstämdhet bland barn. Unicef vittnar också om att förändringarna varit större för tjejer än för killar. En meningsfull fritid kan vara avgörande för att skapa resiliens hos unga som kan bidra till att andra svåra situationer i livet blir hanterbara. För att rusta inför kommande år är analysen av hur pandemin slår mot barn i socioekonomisk utsatthet särskilt viktigt.

Verksamhetsberättelsens bilaga om bibliotekens verksamhet är mycket nedslående. Under 2020 lånades det totalt ut nästan 900 000 färre böcker jämfört med föregående år. Antalet barnböcker som lånades ut minskade med häpnande över 500 000. Det är en 500 000 barnböcker som inte har blivit lästa för av och för barn runt om staden – effekterna som de kan ha på läskunnigheten och bildningen riskerar att bli förödande.

Öppettiderna minskade redan mellan 2018-2019 men under 2020 halverades nästan antalet öppethållandetimmar för biblioteken. Antalet fysiska besök minskade med 43 procent under året. Det är tydligt att det framgent finns en stor utmaning framför oss för att minska den kulturskuld som byggts upp under förra året. Det kommer att kräva större satsningar, en mer ambitiös kulturpolitik och nya lösningar särskilt för att nå ut de till grupper som biblioteken hade svårt att nå redan innan pandemin.

Givet de stora utmaningar som pandemin har inneburit är det glädjande att se att Kulturskolan har haft möjlighet att ställa om sin verksamhet digitalt och fortsatt kunnat driva sin kursverksamhet i väldigt hög grad.

Pandemin har kraftigt förvärrat situationen för branschen i sin helhet och trots det akuta läget sköt den grönbå majoriteten inte till en enda krona i krisstöd. Kulturförvaltningen fick istället omfördela inom budget. Det är ett underbetyg till majoriteten att staden centralt inte gick in och stöttade en av de mest utsatta branscherna i

staden. Det är svårt att bedöma hur stora effekterna kommer att vara för kulturlivet och hur många aktörer som kommer att överleva till dess att publiken återigen kan släppas in.

Stockholms handelskammare presenterade under året en rapport som visade att antalet arbetslösa inom kultursektorn har ökat med 80 procent sedan pandemins start och det är Stockholm som har drabbats värst. Mest utsatt har det fria kulturlivet inom scenkonsten varit, och en stor andel av barnteatern finns till exempel här.

Ersätтарыtrande

Madeleine Kaharascho Fridh (Fi) instämmer i särskilt uttalande från vice ordförande Torun Boucher m.fl. (V) och Emilia Bjuggren m.fl. (S).